

Lakomec - Moliér

Výňatek do kontextu díla:

Tato část pochází z prvního jednání.

Situace ve výňatku:

Rozhovor dvou milenců a jejich strach nad nesouhlasem vztahu od otce.

Motivy výňatku i celého díla:

Touha po penězích, lakomství, láska a krádež

Literární druh a žánr:

Literární druh: drama

Literární žánr: komedie

Charakteristika postav:

Harpagon - je hlavní postava, lakomý otec, který se zajímá jen o své peníze, je velmi chamtivý a bezcitný, nenapravitelný sobec, nezáleží mu na city druhých, chce výhodně provdat a oženit své děti, sám touží po mladé dívce Marianě

Kleant - syn Harpagona, velmi kultivovaný, miluje Marianu a chce si ji vzít

Eliška - dcera Harpagona, miluje Valéra, nechce se provdat s mužem, který jí vybral otec

Mariana - mladá krásná dívka, miluje Kleanta, její matka je nemocná

Valér – miluje Elisu, pracuje pro Harpagona

Anselm - starý bohatý muž, který si Harpagon vybral pro Elišku

Frosina - dohazovačka

Jakub - kuchař, kočí

Tropy a figury:

Tropy:

Symbol – srdce mé

Personifikace – vyrval život můj zuřivosti vln

Epiteton - plamenné lásky

Figury:

Anafora – jako já; a já

Literárněhistorický kontext

Kontext autorovy tvorby:

Ve svých hrách se vysmívá negativním vlastnostem lidí (zejména pokrytectví), kritizuje lidské nedostatky a slabosti, kritizuje skutečnost. Nejvýznamnější díla Lakomec, Tartuffe, Zdravý a nemocný, Misanthrop, Škola žen. Díla vždy pojata humorně a satiricky, diváci sympatizují s postavami.

Zasadit tvorbu do kontextu světové literatury:

Klasicismus je umělecký směr, který se inspiruje především antickými vzory a zdůrazňuje střízlivý rozum, uměřenost a jasný, pravidelný řád. Vznikal ve 2. polovině 17. století ve Francii za panování Ludvíka XIV. a odtud se v průběhu 18. století rozšířil do celé Evropy.

- dělení literatury na vysokou (óda, epos, tragédie) a nízkou (komedie, fraška, bajka, satira)

Další autoři:

1. Pierre Corneille (Cid)
2. Jean Racine (Faidra)
3. Jean de la Fontaine (Bajky)
4. Carlo Goldoni (Poprask na laguně, Sluha dvou pánů)

Ukázka :

ELISA

Ach! jak snadno dáváme se přesvědčit tím, koho milujeme! Ano, Valere, vaše srdce je neschopno vůči mně podlosti. Věřím pevně, že mne opravdovou láskou milujete, a že mi zůstanete věrným; nechci již více pochybovati a musím omeziti svůj zármutek jediné na pomluvu, která by mne mohla stihnouti.

VALER

Ale proč jste tak nepokojna?

ELISA

Nebála bych se ničeho, kdyby každý pohlížel na vás těma očima jako já; a já v osobě vaší nalézám dostatečné odůvodnění všeho, co jsem pro vás učinila. Srdce mé k své obraně má celou vaši zásluhu a opírá se o pomoc uznalosti, již mi samo nebe k vám ukládá. Stále mám před zraky děsné ono nebezpečí, které poprvé nás proti sobě postavilo; tu překvapující

šlechtnost, s kterou jste vlastní život nasadil, abyste vyrval život můj zuřivosti vln; ty něžné péče vaše, když jste mne z vody vytáhnul, a ty neustálé holdy plamenné lásky, kterou neotřásl ani čas, ani steré překážky, té lásky, k vůli které jste zanedbal rodiče i vlast, pro kterou sem jste uprchnul, zde v můj prospěch svůj osud zaměnil, a abyste mohl stále mne viděti, vstoupil do služby k mému otci. To vše mne zajisté tak zázračně dojíká, že dle mého zdání to ospravedlňuje závazky lásky, jež jsem vám mohla učiniti, avšak to všecko nestačí ospravedlniti jednání mé vůči jiným, a já pochybuju, že bych došla všade plného souhlasu.

VALER

Dle řeči vaší jediné láskou zásluhu nějakou mám v očích vašich, a co se obav vašich týče, otec váš sám se již postará, by vás před každým ospravedlnil, ba přílišná jeho lakota a 11 přísný způsob života, jež s dítkami svými vede, jsou s to věci mnohem podivnější ospravedlniti. Odpusťte, spanilá Eliso, že takto před vámi mluvím. Víte sama, že v této kapitole lze stěžít něco dobrého. Leč konečně, podaří-li se mi, jak doufám, nalézt své rodiče, nakloníme je lásce naší zajisté bez obtíže. Čekám od nich netrpělivě zprávy, a budou-li váhati příliš, půjdu sám je vyhledati.